

Dariusz Rymar

Kazimierz Bielecki

Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny nr 2, 168-170

1995

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dariusz Rymar
Gorzów Wlkp.

KAZIMIERZ BIELECKI

Kazimierz Bielecki był organizatorem i pierwszym kierownikiem Oddziału Archiwum Państwowego w Gorzowie Wlkp. Urodził się 4. 07. 1920 w Gródku Jagiellońskim. Szkołę podstawową ukończył we Lwowie, tam też rozpoczął naukę w szkole średniej. Po kampanii wrześniowej przedostał się do Francji, gdzie wstąpił do 1 Dywizji Grenadierów. Wziął udział w kampanii francuskiej i 26 czerwca 1940 r. pod St. Dieu dostał się do niewoli, w której pozostał do zakończenia wojny. W październiku 1946 r. powrócił do Polski i osiedlił się w Poznaniu. W Poznaniu, we wrześniu 1947 r. zdał maturę i jeszcze w tym roku rozpoczął pracę jako nauczyciel w szkole podstawowej w Dobrzanach k. Stargardu Szczecińskiego.

W 1950 r. rozpoczął pracę w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Poznaniu, które powierzyło mu zadanie zorganizowania Powiatowego Archiwum Państwowego w Gorzowie Wlkp. Od 1 sierpnia 1950 r. został jego kierownikiem. Funkcję tę sprawował do 31 grudnia 1953 r. PAP w Gorzowie było pierwszym archiwum państwowym na terenie tzw. Ziemi Lubuskiej.

W ciągu swej przeszło trzyletniej działalności w Gorzowie Kazimierz Bielecki zajmował się głównie zabezpieczaniem porzuconych przez Niemców i bezmyślnie niszczonych akt. Na zlecenie WAP penetrował obszar nie tylko Ziemi Lubuskiej, ale także teren woj. szczecińskiego i wrocławskiego. Odnajdywał akta i księgozbiory, które w większości były następnie wywożone do Poznania. Dzięki niemu wywieziono kilkadziesiąt samochodów akt i księgozbiorów. Uratowano wówczas wiele cennych materiałów archiwalnych, książek oraz przedmiotów zabytkowych. Odnajdywał je w gruzach budynków (np. w Kostrzyniu), a przede wszystkim

w składnicach makulatury, w których – przeglądając samotnie setki metrów różnych papierzysk – znajdował akta i książki.

Największy sukces K. Bieleckiego z tego okresu to odnalezienie w składnicy makulatury niezwykle cennego zespołu akt miasta Drezdenka (ponad 2 tys. teczek), które zostały uratowane tylko dzięki jego interwencji. W 1951 r. w Dysznie (k. Myśliborza) odnalazł wiele cennych książek pochodzących z Biblioteki Państwowej z Berlina. Wśród nich znajdował się rękopis W. Goethego.

K. Bielecki wprowadził także na Ziemi Lubuskiej zorganizowany nadzór nad narastającym zasobem archiwalnym. Rocznie wykonywał kilkadziesiąt kontroli archiwów zakładowych polskich instytucji, w których powstawał narodowy zasób archiwalny.

Rozpoczął także opracowywanie akt zgromadzonych w PAP w Gorzowie. W ciągu krótkiego okresu swojej pracy opracował inwentarz książkowy dla zespołu Reichsministerium für Ernährung und Landwirtschaft z Berlina (akta wywiezione w 1955 r. do Warszawy), opracował inwentarze książkowe dla zespołów akt notariuszy gorzowskich z XIX-XX w. oraz rozpoczął inwentaryzację akt Sądu Obwodowego w Gorzowie Wlkp. (XIX-XX w.).

W 1952 r. współorganizował PAP w Szprotawie, a w 1953 WAP mające powstać w Gorzowie, a które ostatecznie zlokalizowano w Sulechowie.

Po wyjeździe z Gorzowa pełnił funkcję kierownika PAP w Gnieźnie (1955-1960), a następnie w Poznaniu. W r. 1960 rozpoczął studia na Wydz. Historycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Ukończył je w r. 1964. W 1973 r. uzyskał tytuł doktorski za pracę pt. *Rozwój sieci i zadań powiatowych archiwów państwowych w Polsce w latach 1950-70*. W październiku 1982 r. przeszedł na emeryturę. Zmarł 19 grudnia 1985 r.

Odnaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz odznakami honorowymi: „Za Zasługi dla Archiwistyki”, „Za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego” i „Zasłużony Działacz Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich”.

Literatura:

1. Stanisław Nawrocki: Kazimierz Bielecki 1920-1985. - „Archeion” LXXXV 1989, s. 321-323 (tam też bibliografia prac K. Bieleckiego);
2. Akta Oddziału AP w Gorzowie Wlkp.;
3. K. Bielecki: Z dziejów Archiwum Państwowego na Ziemi Lubuskiej 1950-53. mps.

